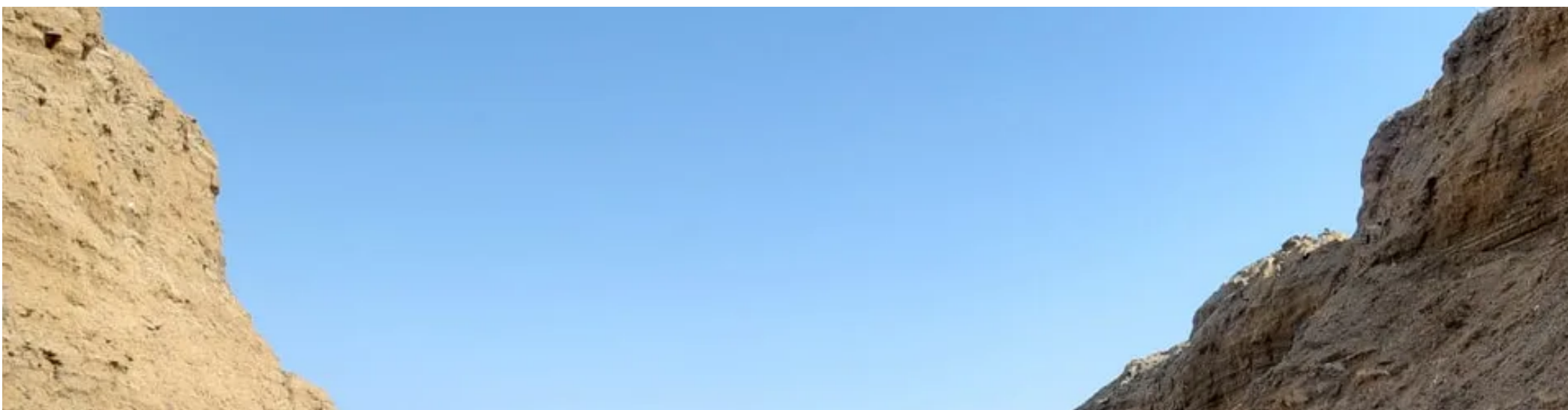

מי גופרית מתחת למצוקים פראיים: הנחל החם בים המלח אמיתי, והוא ספקטקולרי

נסיגת מי ים המלח חושפת פלאי טבע אמיתיים, כמעט בכל פינה. למרות הכסת"ח הממשלתי, כדאי להגיע לארץ הבולענים והמעיינות החמים הזו כדי להבין את גודל הטרגדיה של ים המלח. וגם כדי לתפוס נירוונה מול הרים אדומים וים כחול

קריאת קן שמרו 13

עקוב

איתן לשם

19 בינואר 2023

הדרך אליו ארוכה, לפעמים קצת מסוכנת וברובה בכלל לא בטוח שהוא שם, בוודאי בהתחשב בכל שינויי הקרקע באזור וההסברים הקלושים שניתן לדלות אודותיו. אבל הוא שם, הוא קיים, הוא מרהיב והוא מופע של אושר מבטן האדמה – הנחל החם בים המלח זורם לו כעת, כמו ממתין למי שיהיה מספיק נחוש כדי למצוא אותו. והתגמול? אולי הגבוה ביותר בסקאלת עולם הטיולים – מי גופרית לוחטים, נוף מדברי מטריף ומיקום בתולי. האמת, הבעיה היחידה בנחל החם הזה הוא העובדה שכל כך קשה לנטוש אותו מאחור, לעזוב אותו ולצעוד אל הרכב, שחווים חרדת נטישה כבר מהמבט האחרון על המים השוצפים בתוך נקיק באמצע המדבר, וזורמים כל הדרך אל ים המלח.

כדי להבין את הסיפור של "הנחל החם", כמו גם של אטרקציות ים-המלחיות אחרות שנחשפו בשנתיים האחרונות – ממפרץ עוגות המלח, דרך פטריות המלח ועד הבולענים החמים והצבעוניים שמטמטמים את האינטסגרם – צריך לחזור מעט אחורה. המצבו הקטסטרופלי ניבט מכל פינה בכביש 90, שפעם מי ים מלח כמעט ליחכו את שוליו וכיום הוא רחוק מהגלים מאות מטרים. הים נסוג לאחור, האדמה היבשה ומלאת המלח נחשפת וכך מתחילים תהליכים של התבקעות הקרקע מחד וחשיפת אזורים שהיו מוצפים במים מאות שנים מאידך. זו התוצאה של הרס ים המלח על ידי האדם, אך היא חושפת פלאי טבע טיוליים של ממש ויכולה גם לסייע

לא מעט בניסיון הנואש להציל את הים מהאדם. בעיקר כי כך ניתן להבין עד כמה מדובר באזור חד פעמי, פלא עולם אמיתי.

מים ב-50 מעלות פוגשים מי מלח קרירים, מול מצוקים דרמטיים צילום: איתן לשם

לטייל היום בקטטרופה של מחר: סיור בולענים מרהיב ועצוב בים המלח

טיול: הנחלים הזורמים לים המלח

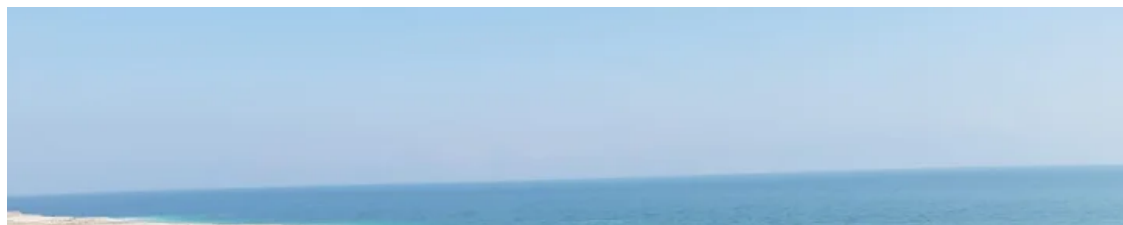
אחד מהאתרים שנחשפו בגלל נסיגת המים והתבקעות הקרקע היבשה והמלוחה הוא "הנחל החם" של ים המלח. ראשית צמיחת פרסומו במפץ הטיולי הגדול של 2021, פוסט הקורונה, כשהישראלים עוד נותרו תקועים בארצם ובלוגרי טיולים רבים תרו את הארץ לאורכה ולרוחבה כדי לספק אטרקציות חדשות, סודיות, פראיות. מאז הוא מכב בקבוצות טיולים בפייסבוק ובאתרים אחרים, אבל מועבר כמעט כמו לחישה של הבטחה שבסופה אזהרה. הרי זהו אזור רווי בולענים, שיש מי שמגדיר אותו מסוכן לטיול, רווי בשינויי קרקע שמאיימים שאולי לא נוכל למצוא אותו בכלל. הרי במצב הנוכחי של ים המלח, מה שקיים היום בכלל לא בטוח שיהיה כאן מחר.

המילה "בולען" זכתה בתואר מילת השנה של האקדמיה העברית, ולא בכדי. תופעת הטבע שהואצה מאוד בעשורים האחרונים בשל נסיגת המים, ולאחרונה אף ערכה כמה הופעות אורח בגוש דן כנראה בחסות עבודות הבנייה המאסיביות שם, היא מהמסתוריות והמאיימות שהטבע יכול לספק. השטח מראה שהוא מספק זאת

בשפע בולענים בכל הצורות והצבעים, שאת חלקם ניתן לראות כבר מהכביש וחלקם נגלים רק מהשטח. הפחד ליפול כך לפתע לתוך בור באדמה הוא בהחלט מבעית, אבל אסור להתעלם מהתופעה הזו כי במקרה הזה התעלמות פירושה מותו של ים המוות.

הבולענים הם תזכורת, יפה אמנם, לחומרת המצב באזור צילום: איתן לשם

אחרי ההיסטוריה הפושעת בכל הנוגע לנצלנות האנושית את הטבע, וההווה הבעייתי, אפשר לצלול אל העתיד הקרוב שהוא כל כולו פכפוך נחל בתוך נקיק שמתחתר לו בתוך המדבר ואז נשפך אל הים. הנחל החם הוא למעשה שילוב של מספר נביעות מי גופרית בטמפרטורה של 50 מעלות, וניתן לראות אותן בבירור לאורך תוואי הנחל הזה.

הנחל מתפתל לאורך כמה עשרות מטרים כשברוב התוואי שלו המים לוחטים, אולי מדי עבור טבילה אנושית, אך כשהוא מתקרב אל אזור הים ישנן כמה פינות ישיבה בטמפרטורה יותר שפויה. כשהוא פוגש את מים נוצר המרבץ המושלם ביותר, שילוב של מי גופרית לוחטים ואדוות המים המלוחים והקרירים של הים. הראש במי הנחל החמים והרגליים במים הקרירים, או להיפך, אנחנו לא שופטים.

הנחל החם מרחוק. ריח הגופרית הוא מורה הדרך הטוב ביותר צילום: איתן לשם

המסע אל הנחל הזה, כאמור, מלא חשש – מהדרך וגם מסופה – האם בכלל נמצא אותו? כשמתקרבים לאזור וריח הגופרית מתחיל לעלות בנחיריים, מבינים שהחיפוש קרוב לסיומו והגוף והנפש קרובים לנירוונה שהם כל כך זקוקים לה. כשהגוף במים החמים, עם שילוב של טבילות במי הים הקרירים (אך לא קרים באמת, עדות לכך שהחורף לא באמת בא השנה) והעיניים נחות על ההרים הפראיים והדרמטיים של הרי דרום מדבר יהודה – המצוקים הנפלאים שמקבלים גוון סגלגל באווירה החורפית והיעלים שמתהלכים לאורך הדרך – מרגישים לא רק נפלא אלא גם בעולם כמעט

אחר. ומה יותר נחוץ כעת מאיזו בריחה, במרחק שעתיים מכאן, לעולם אחר וקסום שבו יש רק שני צלילים – פכפוך מים לוהטים מחד ואוושת גלים קרים מאידך. אפילו קוביות המלח המסותתות שממתינות פה בתוך הבוץ לא מצליחות להפגיע. ככה זה כשאתה טבול בתוך ארץ הקסמים, הבולענים והמים החמים. ארץ שמשנה את פניה תדיר, שאדמתה בוערת, ולמרות הפלאים שנחשפים בה אסור להתעלם ממצבה. עד שנפקח את עינינו ונתגייס להצלת הארץ והים. בינתיים, צאו לראות אתה ארץ המטורפת הזו שנחשפת עוד ועוד בכל יום.

אפילו קוביות המלח לא מצליחות להפגיע. ככה זה כשהכל מרגיש קסום צילום: איתן לשם

איך מגיעים: מקלידים בוויז "מעיינות חמים עין קדם" ואז ממשיכים עוד כחצי דקה דרומה עד החנייה בצד השמאלי של הכביש עם שלטים אדומים האוסרים על שהיית לילה ומזהירים מבולענים (ניתן להמשיך עוד ארבעה ק"מ לכיכר בעין גדי לטובת סיבוב פרסה). לאחר החנייה יורדים עד לדרך ג'יפים ואז ממשיכים דרומה כעשר דקות, עד לסלע גדול יחסית ומלבני שעליו מונחות אבנים, כדי לסמן לכל התוהים והטועים את הדרך. לאחר הסלע יורדים לכיוון הים, אל הנחל. תנו לאף להוביל אתכם.

סייע בהכנת הכתבה - בלוגר הטיולים ארז דגן.

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

טיולים בארץ טיולים

תגובות

לבחירת השם
כנינו קבוע

שם

הזינו שם שיוצג באתר

תגובה

משלוח תגובה מהווה הסכמה לתנאי השימוש של אתר הארץ